

Új turisztikai látványosság

A Harsány-hegyi csata 324. évfordulóján felavatták a Csatatér-kilátót

324 évvel ezelőtt, Szent Klára napján sorsfordító események színterévé, két világbirodalom összecsapásának helyszínévé vált Villány térsége. A Templom-hegytől a Szársomlyóig, illetve a Karasicától a Dráváig terjedő síkon került sor az Oszmán-, illetve a Habsburg Birodalom hatalmas létszámú (60-60 ezer fős) hadseregeinek Buda visszafoglalását követő legjelentősebb ütközetére, 1687. augusztus 12-én.

A reggel 8 óra tájban a török lovasság támadásával induló csata hatalmas kiterjedésű területen hullámzott, és a megközelítőleg 15 nemzet katonáit felvonultató Szent Liga csapatainak hatalmas győzelmével ért véget. Az egész napos harcban a török csapatok megsemmisítő vereséget szenvedtek, közel 15 ezer halott maradt az Eszékig kiterjedő csatatéren. (A szövetségesek vesztesége mintegy 1000 fő volt.) A csata kimenetelére tekintettel, illetve a gyászos emlékű mohácsi csatatér közelsége miatt is okkal nevezhették már egyes kortársak is második mohácsi csatának.

Az emlékmű felállításának gondolata 2007-ben (a csata 320. évfordulóján) vetődött fel, kezdeményezője a Baranya Megyei Levéltár igazgatója volt. A Baranya Megyei Közgyűlés elnöke kezdettől fogva támogatta az elképzelést, amely Szatyor Győző fadaragó-népművész kilátó-tervében öltött testet 2008-ban. Villány Város Önkormányzata és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság támogatásával, valamint a helyiek összefogásával a terv 2011-re valóság lett. A példás összefogás minden akadályt legyűrt, és augusztus 12-én felavathattuk a Csatatér-kilátót a Templom-hegyen.

Mi magyarok mindig is nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy vereségeinkről, veszteségeinkről méltóképp megemlékezzünk. Ideje, hogy a győzelmek is a helyükre kerüljenek. A Szent Liga csapatának Villány térségében kivívott európai jelentőségű győzelme kiváló alkalom erre. Hirdesse hát e Csatatér-kilátót az 1687. augusztus 12-i diadal emlékét, az európaiak összefogását a múltban, és a helyiekét a jelenben.

A kilátó a történelmi emlékezés színhelye mellett nagyszerű turisztikai célpont is lehet. A táj szépségeit, a felkeresendő pincék látványát kínálva a barangolások madártávlati terve rajzolható meg e pontról. A vasútról érkezők a kilátótól indulva hegyi pincék és szőlősorok ölelésében közelíthetik meg a várost. Akik pedig a palackba zárt gyümölcsön kívül a természet más értékeire is kíváncsiak, a kilátó lábánál elhelyezkedő, számos földtani és botanikai érdekességet kínáló természetvédelmi területen, a Villányi Tanösvényen szerezhetnek új élményeket, tapasztalatokat.

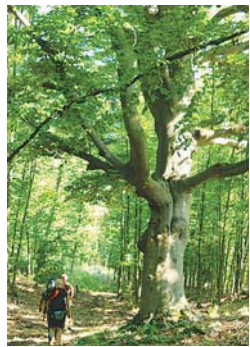
Kéktúra

Szelíd lankák, dombok között megbúvó kislavak, valaha híres-hírhedt betyároknek rejteket adó sűrű, vadregényes erdők, szemet gyönyörködtető, lelket melengető virágos rétek, páratlanul gazdag vadállomány. Talán ezzel a néhány gondolattal lehetne röviden jellemezni a Zselicet, melyet most a kéktúra útvonalát járva mutatunk be olvasóinknak.

Az elmúlt évtizedekben tucatnyi alkalommal gyalogoltam le társaimmal a Pécs-Kaposvár közötti túravonalak valamelyikét. A 70-es évek elején – még kissrácként – a Kaposvári Úttörőolimpiára igyekeztünk, a 80-as években az akkori Dél-Dunántúli Kéktúra Szekszárdtól Kaposvárig tartó útját tapostuk, majd a 90-es években szinte minden év őszején Kaposvárról gyalogoltunk Pécsig, alkalmanként más-más útvonalon. Tettük ezt esőben, a legendás hírű, bakancsmarasztaló zselici sárban, térdig érő hóban, medvehagymától illatozó tavaszi erdőben, és ősszel, bokáig gázolva a színes avarban.

Idén sikerült az egyik legmelegebb nyári hétvégére időzitenünk a túrát, melynek célja a Zselicen is átvezető Dél-Dunántúli Kéktúra mintegy hetven kilométeres szakaszának legyűrése volt Abaliget vasútállomástól Kaposmérőig. Aki nekiindul e tájnak, tisztában kell lennie néhány, a gyalogtúra végkimenetelét nagyban befolyásoló tényezővel. A Zselicben kevés a szálláshely, boltok, kocsmák elvétve akadnak, nyitva tartásuk teljesen bizonytalan. Aki sátorral tervezi az útvonalat bejárni, annak mindenképpen jelenetős pluszterhet kell cipelnie a hátán sátor, hálósák, polifoam, élelmiszer és folyadék formájában, hiszen bővizű forrás, patak is kevés található a dombvidéken. Hosszú, 3-4 napos túráról lévén szó, a fizikai állóképesség sem elhanyagolható tényező, különösen, ha „teljes menetfelszereléssel” indulunk neki a zselici rengetegnek.

Az eredetileg háromnaposra tervezett kirándulást – a fent leírt okok miatt, és hosszas szervezkedés után – végül négy napra bővítettük. Zsákjaink a lefoglalt szállás és a

a Zselichen

megrendelt vacsorák, reggelik ellenére jelentős súllyal bírnak. Kilencen indulunk neki a zselici domboknak (plusz Böbe, a labrador lánykutya).

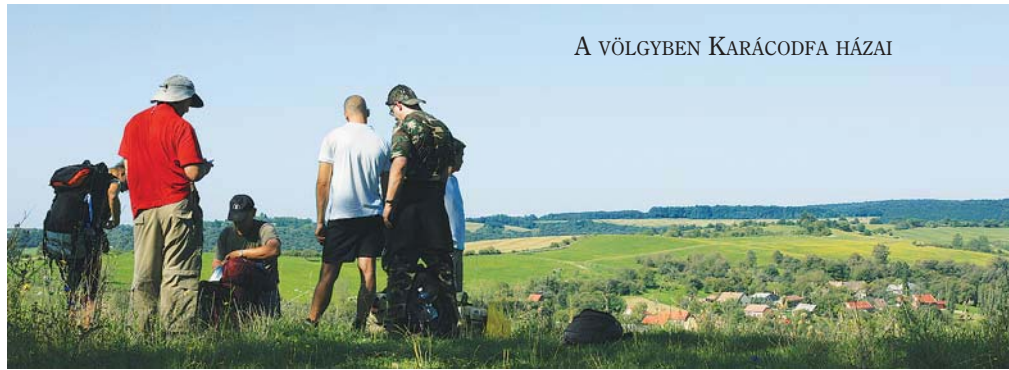
A terep. A kéktúra útvonala zömében a gerincen halad széles földutakon – csodás kilátással –, de a völgyekben megbúvó falvakba minden esetben le kell ereszkedni, majd újra felkapaszkodni a tetőre, ami sokszor hosszú, kitartó emelkedést jelent. A dombság legmagasabb pontjára (Hollófészek, 358 m) felvezető ösvény is csak egy enyhe emelkedőnek számít, ennek ellenére vannak olyan meredek szakaszok, melyek meglepetést okozhatnak a turistáknak. Találkozunk kevésbé járt ösvényekkel is, ahol méteres gazon kell átküzdenünk magunkat, és sajnos nem mindenhol egyértelműek a turistajelzések sem, de ez belefér a kalandba. A Zselic hazánk egyik legjobb gombatermő vidéke, az erdő alján hemzsegek a gombák. A vargányák, galambgombák számos fajtája mellett szép számmal akad gyilkos galóca is.

Túránk **első napján** az abaligeti vasútállomástól felkapaszkodunk a gerincre, déli irányban Karácodfa és Szentkatalin házai bújnak meg a völgyben, a távoli horizonton a Mecsek vonulatai rajzolódnak ki. Tíz kilométer után érkezünk a Hollófészekhez, majd betérünk Nagymátéra, ahol pihenésképpen a Fekete István Fűvészkert ösvényein sétálunk. A nap végén (20 km) letérünk a kék jelzésről és Szágyon egy parasztházban szállunk meg, ahol kiváló vacsorával és reggelivel vendégelnek meg minket. Idilli hely ez a bakancsosoknak, hiszen a közelben található a Csepegő-kő vadregényes környéke, a valamikori Tótváros temetőjében pedig Patkó Bandi sírjára is rálehetünk, és a falu határában húzódo ősbükkös fái alatt megtett séta is páratlan élményt jelenthet.

Másnap reggel – amíg visszakanyarodunk a kék jelzésre – ezeket a helyeket fel is keressük, majd

Gálosfán keresztül vezet utunk, ahol a falu kiskocsmájában már törzsvendegnek számítunk (évente egy alkalommal biztos megjelenünk). Az éjszakát Simonfán (15 km), a Meteor Kulcsosházban töltjük, itt nem főzünk ránk, így szállásadónkat kérjük meg, hogy Kaposvárról hozza meg nekünk a „betevő” falatokat. Kívánságunkra tele is rakja a hűtőt, aminek tartalmát másnap reggelre maradéktalanul „kipucoljuk”.

fejünk fölé, no meg kiváló ételt-italt az asztalra. De Szennáig hosszú az út, és az előző esti nagy esőtől ezen a napon a vendégmarasztaló zselici agyagos sarat taposunk. Kárpótlásul szép erdőben járunk, majd érintjük a Ropolyi vadászkastélyt, Kardosfát, ezek után Zselickisfaludra érkezünk. Itt takaros turistaházat, nyitva tartó boltot és kocsmát találunk. Be is vetjük magunkat a helyi „egységbe”, és a nagy melegben csak

A VÖLGYBEN KARÁCODFA HÁZAI

Harmadik napra vállaltuk a legtöbb gyaloglást (26 km), Simonfáról Szennára tartunk, ahol egy falusi vendégházban kapunk fedelmet a

A TÓTVÁROSI TEMETŐ ÉVSZÁZADOS SÍRJAI

SIMONFA – METEOR TURISTAHÁZ

A SZENNAI SKANZEN

nehezen hagyjuk el ezt az „oázist”. Szilvásszentmárton után Patcára tartunk, ahol számos szálláslehetőséget találhatnak a turisták. Szennára huszonhat kilométerrel a lábunkban érkezünk meg. Itt nem hagyhatjuk ki a faluban található páratlan népi építészeti gyűjtemény (Europa Nostra-díjas skanzen) megtekintését.

Az utolsó, **negyedik túranapon** – az egyre fokozódó melegben – csupán 9 kilométert gyalogolunk, mert Kaposmérőről két vonattal még Pécsre kell jutnunk, ami nem olyan egyszerű feladat. Délre – mire a vasútállomásra érünk –, már mindenki begyűjtött valamilyen kisebb-nagyobb sérülést. A vonaton van időnk sebeink számbavételére: egy teljesen szétszakadt hátizsák, több lábón több víz hólyag, fájó, begyulladt lábfejek, térdízület, Achilles-inak. Még Böbe kutya is feltűnően csendes, a megszokottnál is nyugodtabb...

KÉP ÉS SZÖVEG: MÜLLER NÁNDOR